

ROERKERKNIEUWS - H. HARTMAAND

editie 161 (28 juni 2023) – www.roerkerken.nl

Jezus-chatbot

Onlangs ontwikkelde een bedrijf een 'Jezus-chatbot': op kunstmatige intelligentie (AI) gebaseerde technologie die het mogelijk maakt 'met Jezus te appen'. Mensen gebruiken de bot opvallend vaak om hun gemoed in een informele biecht te luchten. Je zou die chatbot kunnen vergelijken met een beeld of afbeelding van Jezus. Het verschil is dat een chatbot, anders dan een beeld of prentje, antwoord geeft. Zolang je weet dat dat niet echt Gods stem is, zoals je ook weet dat een beeld van Jezus niet samenvalt met Jezus zelf, is er niets aan de hand. Het verrast misschien te lezen dat veel mensen blijkbaar bij die 'AI-Jezus' 'biechten'. Toch is dat niet zo vreemd als dat het misschien in eerste instantie lijkt. *"Met de secularisatie hebben we God in onze samenleving irrelevant verklaard, maar de behoefte aan Hem is natuurlijk niet weg"*, vindt theoloog Frank Bosman. *"Bij zaken die aan het seculiere denken ontsnappen, zoals zin en onzin van het leven en de ongrijpbaarheid van de dood, vallen we vaak terug op christelijk gekleurde oude gewoonten. In de hele discussie over inter-generationale verantwoordelijkheid voor maatschappelijke problemen zien we een seculiere erfzondeleer. Christenen hebben de doop tegen de erfzonde, maar seculieren hebben met het doopwater ook het kind van de vergeving weggegooid. Dáárom vinden we die Jezus-bot zo interessant: de seculiere maatschappij heeft geen instantie die vergeving kan uitspreken, terwijl we die wel zoeken. De Kerk heeft de biecht, maar nu die door velen afgeschapt lijkt, zoeken we naar seculiere vormen ervan"* (KN).

Epitaaf St. Odiliënberg

Het leek een aanklacht en dat was het ook: de foto van de epitaaf in het basiliekboek dat in 2016 b.g.v. het de restauratie van deze kerk werd uitgegeven (blz.222). De toelichting zegt het zelfs heel expliciet: *"de roemloze teloorgang van de epitaaf, gewijd aan de drie patroonheiligen, boven de 'confessio' van de negentiende eeuwse kerk en vervaardigd door Wilhelm Pohl uit Aken (1883)"*. Pohl (1841-1909) was de zoon van een pianobouwer (pianoforte-fabrikant) uit Aken en zeker al vanaf 1872 als beeldhouwer actief. In 1878 kreeg hij voor zijn werk al de bronzen medaille van de Aachener Gewerbe-Austellung. Vanaf 1889 specialiseerde hij zich in de sacrale kunst en adverteerde hij met aan de aanduiding 'Atelier für christliche Kunst'. In 1891 nam hij de 15 jaar jongere Carl Esser (1861-1929) als compagnon in zijn zaak op. Sindsdien heette het: 'Pohl & Esser, Bildhaueratelier für christliche Kunst, Inhaber Wilhem Pohl und Carl Esser'. Een belangrijk deel van hun werkzaamheden bestond uit de 'Grabmalkunst' die hun kunsthistorische ontwikkeling in beeld brengt. Inderdaad: troosteloos zoals deze 'grafzerk of memoriesteen' er tot voor kort bij lag, op de plek bezijden de Mariakapel waarheen hij in verband met de restauratie van de basiliek in 2015 was verplaatst. Tot overmaat van ramp brak de steen ook nog eens tijdens die verplaatsing. Eerder, bij de aardbeving van 13 april 1992, had de steen al de nodige schade opgelopen, toen hij omviel en een van de losgeraakte hoeken bij het daaropvolgende herstel van de aardbevingsschade aan de basiliek per abuis met de rest van het puin werd afgevoerd. Al met al donkere bladzijden uit de geschiedenis van onze basiliek. Aan deze troosteloze en ontorende situatie kwam twee jaar geleden (medio mei 2021) een einde toen fa. Restaura uit Heerlen de gerestaureerde apostelbeelden in de basiliek afleverde en de opdracht kreeg de epitaaf per kerende post voor restauratie mee nemen.

Onlangs, twee dagen voor het feest van St. Jan keerde de epitaaf weer terug in de basiliek. Niet dat de restauratie zolang geduurd heeft, maar omdat er lang is nagedacht over zijn nieuwe plek en ook geprobeerd is om voor dit project nog her en der wat subsidie los te krijgen. Volgens opgave van Restaura is de steen 145 cm hoog, breed 78 cm (boven) resp. 68 cm (beneden) en 15 cm dik. Het gewicht bedraagt ca. 450 kg. De epitaaf werd in 1883 in de kerkvloer vóór het grafaltaar aangebracht, boven het graf waarin naar de mening van pastoor Willemsen (en dr. Glazema) in de 8e eeuw het gebeente van de HH. Wiro, Plechelmus en Otgerus (of één van hen) was bijgezet. Op een (in druk uitgegeven) tekening, vervaardigd door de Roermondse schilder F.A. Martin en architect F. von Fisenne als ontwerp voor de 'Herstelling der afsluiting van koor en grafstede in de parochiekerk' (1883) is deze grafsteen duidelijk te zien.

Na de restauratie van de kerk in 1949-1951 vond de steen een nieuwe plaats buiten de kerk, rechtop (zij het dan wel ondersteboven) tegen de kloostermuur schuin tegenover de hoofdingang van de kerk, rechts naast de doorgang naar de priorij. Niet alleen is de schade aan de steen hersteld, maar hij is ook in zijn geheel gerestaureerd, iets wat we niet alleen de weldoeners uit het verleden, maar ook de toekomstige generaties verschuldigd waren. Helaas zijn de meeste (goudkleurige) mozaïeksteentjes die ooit van de versiering van het middengedeelte deel uitmaakten in de loop der tijden verloren gegaan. Het randschrift luidt: TRES : SANCTI : QUORUM : HOC : QUONDAM : IAC : UERE : SEPULCRO : EXUVIÆ : PRECIBUS : NOBIS : ADSITIS : AB : ALTO. Vertaling: "Moogt gij, drie Heiligen, wier gebeente (reliëken) in dit graf vroeger rustte(n), ons met uw gebeden vanuit de hemel bijstaan".

zomerkampen voor de jeugd

Vele jaren werden in ons bisdom de zomerkampen voor jongens en meisjes in de leeftijd van 8 tot 18 jaar georganiseerd. Na het opheffen van de Diocesane Pastorale Diensten dreigden deze activiteiten te vervallen. Met ondersteuning van de ervaren leiding van toen biedt de parochie H. Salvius in Limbricht ('jeugdwerk St. Jozef') deze kampen nu aan, evenals andere jeugdactiviteiten. De deelname staat open voor kinderen en jongeren uit heel het bisdom en daarbuiten. Naast spel, avontuur en ontspanning, zijn er ook catechesemomenten over het thema 'In vuur en vlam'. Van 17 tot en met 21 juli a.s. wordt er in Weert (abdij Birgittinessen) een zomerkamp voor meisjes (7 t/m 12 jaar) georganiseerd, in Merkelbeek (Huize Het Korenveld) een zomerkamp voor meiden (12 t/m 18 jaar), in Haelen (buitencentrum De Spar) een jongenskamp (7 t/m 12 jaar) en eveneens in Haelen (buitencentrum De Spar) een survivaalkamp voor jongens (12 t/m 18 jaar). Kosten 110 pp. resp. 130 euro). Voor meer info: <https://parochieclusterlimbricht.nl/jeugdwerk-st-jozef/>. Inschrijven vóór 1 juli a.s. bij m.a.j.otto@hetnet.nl

Waalse familienamen in de Roerstreek (III) - Cabollet

De volgende in de Roerstreek verzeild geraakte Walen die we hier de revue laten passeren betreft de familie Cabollet. De stamvader van deze familie is Thomas Cabollet (1766-1820) die in 1809 in Maasniel trouwde met Anna Coppens (1780-1860) uit die plaats. Bij zijn huwelijksluiting stond hij te boek als 42-jarige knecht afkomstig uit Hermalle s/ Argenteau (bij Luik), maar op dat moment woonachtig in het 'gehucht Donck' gelegen in de Roermondse Weerd. Op de aldaar gelegen, nog altijd bestaande eeuwenoude boerderij (rijksmonument ID: 520552) behoorde Thomas tot het personeel. Aan het begin van de Franse tijd (1796) – van Thomas toen nog geen spoor - had de eigenaar van de Donck, Mathijs Timmermans, 'fabricant in genever' en gehuwd met Elisabeth Essers, elf inwonende

knechten in dienst, onderverdeeld in werkknechten (4), paardenknechten (3), stalknechten (3) en een schaapherder; daarnaast nog vier dienstmeisjes (Franse Bevolkingslijst Roermond, nr. 4163-4181). Uit Thomas' huwelijk met Anna Coppen zijn vijf kinderen bekend, waarvan de oudste twee de kinderjaren niet overleefden. Thomas kwam begin 1820 vroegtijdig te overlijden; zijn jongste zoon was net een jaar oud: "*... dat op heden den 28^e der maand februarij ten tien uren 's morgens is overleden Thomas Cabollet oud 54 jaaren, daghuurder, woonende binnen de gemeente Maasniel, van het mannelijk geslacht, man van Joanna Coppen, wettige zoon van wijlen Frederick Cabollet en Catharina Bronsin, in hare leven daghuurdersche te Hermalle, is overleden in zijn huis te Maasniel, nr. 65*". Zijn weduwe hertrouwde 2 ½ jaar later (1822) met de oorspronkelijk uit Swalmen afkomstige Hendrik Timmermans (1763-1823), weduwnaar uit een eerder huwelijk (1791) met Anna Elisabeth Obers (1752-1821). Na Hendriks overlijden vier maanden later (1823) hertrouwde Johanna begin 1829 met de eveneens uit Maasniel afkomstige Jan Janssen (1767-1835), weduwnaar uit een eerder huwelijk (1816) met Gertrudis Reijnders (1779-1824). Bijna zeven jaar later kwam ook haar derde echtgenoot te overlijden (1835). Johanna zou hem ruim 25 jaar overleven; ze overleed in Maasniel in het najaar van 1860 in de leeftijd van 80 jaar. Inmiddels waren haar drie zonen getrouwd: Frederik Hubert Cabollet (1813-1892) in 1838, Jan Laurens (1816-1887) in 1844 en Hubert Thomas (1819-1857) in 1846 resp. 1853. Het zijn nakomelingen van laatstgenoemde die zich in Posterholt vestigden. Hij was in het voorjaar van 1846 in Roermond getrouwd met Elisabeth van Bommel (1813-1852), uit welk huwelijk drie kinderen bekend zijn, waarvan de jongste begin 1853, een paar weken na het vroegtijdig overlijden van zijn moeder overleed, en wel te Posterholt, ten huize van zijn oom (Elisabeths broer) Cornelis van Bommel: "*... dat op den negenden februarij 1853 om tien uren 's avonts binnen deze gemeente (van Posterholt) aan de Donk ten huize van Cornelis van Bommel overleden is Joannes Cabollet, oud twee maanden en twaalf dagen, geboren en woonachtig te Maasniel, zonder beroep, zoon van Thomas Cabollet, landbouwer woonachtig te Maasniel en van Elisabeth van Bommel, overleden*". Later dat jaar (1853) hertrouwde Thomas met de eveneens uit Maasniel afkomstige Cornelia van Cruchten (1808-1886), weduwe uit een eerder huwelijk met Frans Hubert Strouken (1815-1852). Nog geen vier jaar later kwam ook Thomas zelf vroegtijdig te overlijden, 38 jaar oud; dat was in Maasniel op 26 april 1857. Waarschijnlijk werden zijn twee nog in leven zijnde kinderen uit zijn eerste huwelijk opgevangen in het gezin van voornoemde Cornelis van Bommel (1817-1875) op de Donk in Posterholt. Maar ook dochter Maria Sophia Cornelia (1847-1881) kwam vroegtijdig te overlijden, in het voorjaar van 1881, nog geen jaar na haar huwelijk met Theodoor Hubert Munnichs (1849-1914) uit Melick. Zoon Cornelis Cabollet (1849-1926) trouwde in 1886 met de eveneens uit Posterholt afkomstige Margaretha Janssen (1853-1937) en zou in Posterholt voor een nageslacht zorgen. wordt vervolgd

Personalia

Op zaterdag 24 juni j.l. deden we vanuit de Berger basiliek **Mathias Peter (Tjeu vanne Sjar) Peters (1929-2023)** uitgeleide. Geboren in Melick (Waterschei), als zoon van de uit Lerop afkomstige Hendrik Hubert Peters en de van de Waterschei afkomstige Maria Helena Moors, verhuisde hij al op jonge leeftijd met de rest van het steeds groter wordende gezin (dat uiteindelijk elf kinderen zou tellen) naar de hoeve Dasselray in St. Odiliënberg (Paarlo) waar hij verder opgroeide en ook de oorlog meemaakte. In de nadagen daarvan (begin 1945) kwam broer Jan (20) ten gevolge van een granaattreffer om het leven. Tjeu werkte bij de politie toen hij Truus Bekkers (1930-2022) leerde kennen, wier ouders in St. Odiliënberg een

winkel in koloniale waren uitbaatten. Na enkele jaren verkering trouwden ze in het voorjaar van 1956 en gingen ze in Roermond wonen waar een jaar later ook hun enige dochter Monique werd geboren. Ondanks het werk dat dit met zich meebracht bleef Truus thuis in de ouderlijke zaak meehelpen, totdat ze zelf de zaak (de 'Spar') overnamen en niet alleen bij Truus ouders gingen inwonen, maar later ook de zorg voor hen op zich namen. Na jarenlang hard te hebben gewerkt (Truus bij de vleeswaren en Tjeu aan de kassa en in de bezorging), deden ze de zaak in 1993 van de hand en betrokken ze aan de Hagelkruisweg een eigen woning. Toen kwam er ook wat meer tijd voor leuke dingen. Zoals ook vroeger, toen ze nog de zaak hadden, was het ook aan de Hagelkruisweg altijd een zoete inval. Iedereen was welkom en werd gastvrij onthaald. Als de familie samen was werden niet alleen nieuwtjes uitgewisseld en herinneringen opgehaald, maar stond er ook altijd een rijk gedekte tafel gereed. De geestelijke achteruitgang van Truus was er de oorzaak van dat ze eind 2019, na een noodopvang van enkele maanden in zorgcentrum Bosscherhof, een plekje op de gesloten afdeling van zorgcentrum Bergh vond. Daar vierden ze op 15 mei 2021 op heel bescheiden wijze (met name vanwege de Coronacrisis) hun 65-jarig huwelijksjubileum. Daar kwam er begin 2022 ook een einde aan Truus' leven. Enkele weken daarvoor had ook Tjeu zelf al een plekje in het zorgcentrum gevonden. Daar begon zijn gezondheid echter begin dit jaar zienderogen achteruit te gaan, zozeer dat hij enkele weken geleden op de gesloten afdeling van WZC Herte moest worden opgenomen, waar hij op dinsdagmorgen op 94-jarige leeftijd kwam te overlijden. Na de uitvaartdienst legden we hem bij zijn vrouw Truus naast de Mariakapel te rusten.

Op zondagmiddag 25 juni j.l. werden in de St. Matthiaskerk van Posterholt **Dylan Schoenmakers** gedoopt; en **Romé Koschek**, zusje van nu de bijna 5-jaar oude Vince.

Wit U ons financieel ondersteunen? Bij voorbaat dank!

Herkenbosch: NL 52 RABO 0121 402 088 t.n.v. kerkbestuur St. Sebastianus

Melick: NL 40 RABO 0133 000 400 t.n.v. kerkbestuur St. Andreas

Montfort: NL 39 RABO 0134 704 126 t.n.v. kerkbestuur H. Catharina

St. Odiliënberg: NL 79 RABO 0138 1180 00 tnv kerkbestuur HH. Wiro, Plechelmus en Otgerus

Posterholt: NL 06 RABO 0142 301 760 t.n.v. kerkbestuur St. Matthias

Vlodrop: NL 10 RABO 0154 600 512 t.n.v. kerkbestuur St. Martinus

Tot slot

Aan- en afmelding voor deze nieuwsbrief kan via: clustersecretariaat@roerkerken.nl

Jos. L'Ortye (Posterholt), pastoor, tel. 40 12 21 - pastoor@roerkerken.nl

Paul Hamans (St. Odiliënberg), assistent, tel. 527 825 - p.hamans@roerkerken.nl

Gerard Sars (St. Odiliënberg), diaken, tel. 537 765 - g.sars@roerkerken.nl

Rim Mom (Montfort), diaken, tel. 542 154 - r.mom@roerkerken.nl

Bert Venner (Roermond), diaken, tel. 320 215 - b.venner@roerkerken.nl

Lian Overbeeke (Posterholt), catechiste, tel. 06 – 526 20 245 - l.overbeeke@roerkerken.nl

Parochiebureau Herkenbosch (Anja Wagemans), tel. 520 672 - sebastianus@roerkerken.nl

Parochiebureau Melick (Marie-Anne Geraedts), tel. 537 965 - andreas@roerkerken.nl

Parochiebureau Montfort, tel. 543 127 - catharina@roerkerken.nl

Parochiebureau St. Odiliënberg (Marlou Roeleveld), tel. 531 384 - otgerus@roerkerken.nl

Parochiebureau Posterholt (Lilian Peters), tel. 400 275 - matthias@roerkerken.nl

Parochiebureau Vlodrop (Marjon van der Beek), tel. 401 207 - martinus@roerkerken.nl